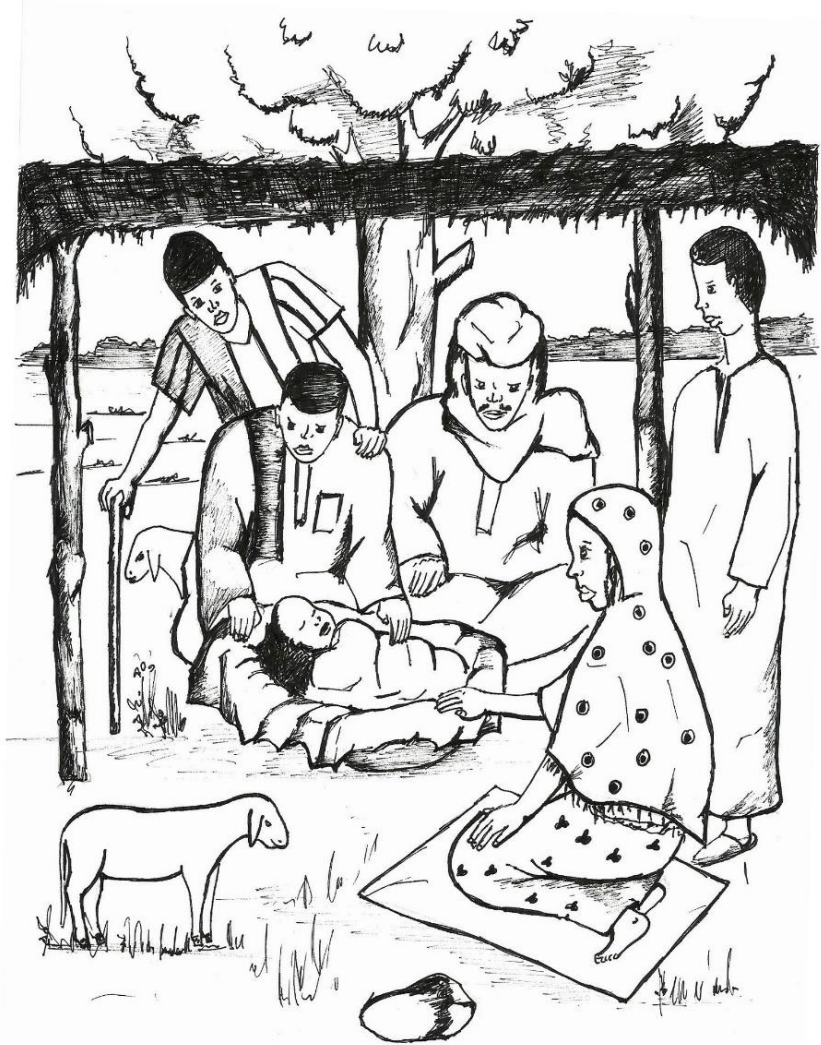

Nowel – Límí Yéésú

Séréel ndút

Nowel – Límí Yéésú

Noël – La naissance de Jésus

Traduction en ndút
tirée des livres bibliques
de Matthieu et Luc

Illustrations
Mbaye Babacar Diouf

Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pour obtenir d'autres exemplaires, merci d'écrire à
dptlfesen@gmail.com

Noël - La naissance de Jésus

Matthieu 1.18-25a ; 2.1-23 ;
Luc 1.26-56 ; 2.1-38

En langue ndút

Sénégal
Afrique de l'Ouest

Deuxième édition
2020

© 2020 Wycliffe Bible Translators Inc.

Lúkkë 1.26-56

Woni ban fi límí Yéesú

²⁶⁻²⁷ Céyín pëenë filoon fi heni Ilsabet loo, Koope wolte malaaka Gaburyel kúkëy cafay na, hínú Maryaama ; di dék Nasaret di Galile. Di húmú onute yaal ; yaala Suseef sédí Dawit. ²⁸ Laha¹ malaakaa faam Maryaama ra, di won ri tih : « Coleere Maryaama, do fa Koo-Yíkëe on do mal ra. Di ee doo na. »

²⁹ Woni malaakaa kúnté af Maryaama ; di na níb yee wadti fahaa won wodohi baa ra.

³⁰ Malaakaa won ri tígí daaha tih : « Ngana tíit Maryaama, Koope daa on do mal.

³¹ Síkírée ! Fay pok loo te fay lahee koy yaal,

lah dëekée rí Yéésú^a. ³² Di ac ow gaan te ri ay dëekúu Koy Koope fa sunaa-sun. Koo-Yíkée ay rii yed ñaani nguur ki Dawit ciffi.

^a1.31 Tii Yéésú di ébrë daa Yosuwe. Yosuwe daa ri : Yahwee daa Sëmléhë.

³³ Di ay hen buuri bëy Israyel faraah, Nguur ki ii mëssí dúm. » ³⁴ Maryaama won malaakaa tih : « Yii baa ay mínée lah díh te mi yéeh yaal ? » ³⁵ Malaakaa won ri tih : « Ruuh-Peseŋ ay cép sun fu, Koope fa sunaa-sun ay teeba' doolii doo na. Daa tah kúkëyí selaa nay fuu lahee ra ay dëekúu Koy Koope. ³⁶ Bitifa' mboko mu Ilsabet níi, di pokke loo ; di fa húmú wonu biti mínéh lah koy ra, di hom céyín fí pëenë fí woteh. ³⁷ Lahay yii wooñ Koo. » ³⁸ Maryaama won tígí daaha tih : « Mi súrgíi Koo-Yíkëe ; yee won fu ra lahaan daaha. » Tígí daaha, malaakaa takohte, saañce.

Yérí Maryaama IIsabet

³⁹ Tíkèh i waal, Maryaama kolohte yíppée saañ gini hom danji deyi Yúdee. ⁴⁰ Laha' ri ra, di haalte faam Sakari, wodohte IIsabet. ⁴¹ IIsabet na keloh wodohi Maryaama, koy ka

lowa hégíy'ëhté, Ruuh-Peseŋ yíppée rii haal.

⁴² Tígí daaha, di béyídté uni sun won tih :

« Koope lukki barkel ro belebba feey fa béeb
te koy ka lowu barkelte bal. ⁴³ Daa mi wa ní,

yaafi Yíkíi sè' na ac yérí sè' ? ⁴⁴ Ole ! Mi na
keloh wodohu rek, keeñ koy ka loo so' sosse
níi sos, tahte ri na hégíy'ëh. ⁴⁵ Fu lahte sos-

keeñ, gémë gém fu biti iña wonu fu te kola'
Koo-Yíkëe në rë ay lah. » ⁴⁶ Maryaama won
tígí daaha tih :

« Mee kañ dee gaana' Koo-Yíkëe rë,

⁴⁷ di fa na sëmlë' sè' rë tahte keeñ so' sosse
níi sos,

⁴⁸ di yee hela' ri nuf soo na ra, so' mi súrgë
dii na kut ra.

Daa tah dala'te woteh níi kiri fi kirih,
bëewë ay soo dëekée sos-keeñ fe.

⁴⁹ Koope fa mín béeb rë pagidte so' yii
gaante ;

tiyi selate.

⁵⁰ Dee níi kiri fi kirih,

di ay teeß bëewë neehu ri ra naa'-keeñ.

⁵¹ Di teeßa'te doolii, paŋke i yin gaan ;

di tasaara'te bëewë në gaan-gaanluu ra.

⁵² Di cépídté buurra ñaanni nguur ki wa,
béyídté bëewë lahuu doole ra.

⁵³ Di onte bëewë yaabu ra njél,
líkké bëewë caaku yin ra wa suute a ya'
holoŋ.

⁵⁴ Di sëmlë'té bëy Israyel súrgë yí,
teeɓpe wa naa'-keeñ,

⁵⁵ ti di húmú gapa' ri caacci yen nen,
Abraham a séttí níi kiri fi kirih. »

⁵⁶ Maryaama hompe Ilsabet na yii mitte
céyín éeyë antee nimil faam.

Maccëe 1.18-25a

Dee aya' Yéésú ëldúnë rë

¹⁸ Yéésú-Kiristaa aya' ëldúnë deh :
Maryaama yaafi Yéésú húmú onu Suseef
beleɓ ; na liiluu waa dék níi wa ñéerë' rë nék,
pagadɗi Ruuh-Peseŋ tahte Maryaama pokke
loo. ¹⁹ Suseef fa na faha' koodi ra húmú bëyí
júɓpé te di fahaay yííñí, daa tah di caŋ kotti

yeddi koon di filiḅ sútúré. ²⁰ Di hom níbí yii baaha, malaaka di malaaka yi Koo-Yíkée feeñiyohete ri filiḅ heey, won ri tih : « Suseef sédí Dawit, ngana sídë' beyi Maryaama beleḅ, pagadḁi Ruuh-Peseḅ daa tah di pok loo. ²¹ Di ay lahee koy yaal fu dëekë' rí Yéesú^a : daa ri nay sëmlée bëewí di bakaadḁi wa. »

²² Iñyaá bééḅ daa yee húmú won Koo-Yíkée ñeya'te ri yonentaa, na won ri bitih : ²³ « *Ay lah kúkëyí cafaŷ ki yéeh yaal ay pok loo, di ay lah koy ki yaali ay hínú Emanuwel.* »* Tii baa daa ri : Koope ee yen na.

²⁴ Yúunë' Suseef ra, di paḅke yee nah ri malaakii Koo-Yíkée rë, beḅpe Maryaama beleḅ. ²⁵ Ndaa ri ñéerëey a ri níi bee laha' Maryaama koy yaal ra, Suseef yedte ri tii Yéesú.

^a **1.21** Tii Yéesú di ébrë daa Yosuwe. Yosuwe daa ri : Yahwee daa Sëmlëhë.

* **1.23** Saame Isayii 7.14

Lúkkë 2.1-38

Límí Yéésú

¹ Jamanii baaha, buura hínú Ēgís rë túuyë'té kíní bëewë dékú ginna Rom ílíf wë rë béeḅ.

² Lahi kínë dëḅ baa ra, ḁeef Kiriñus daa kélfíi gini Sírí, ³ te ow fi ow béeḅ saya' bíníyëh gina coosaana' ri ra. ⁴ Ḑi fi Suseef ḅal nampee koloh Nasaret di Galile, saañce Betle'em di Yúdee, gina coosaana' Dawit ra, ndée ri non tali Dawit. ⁵ Na saañ Suseef bíníyëh rë, bani Maryaama ñéerúu. Ḑeef Maryaama hómú pokke loo. ⁶ Homi wa Betle'em daaha, lowa hampe ; ⁷ ḁi saawohte koy yaal. Ḑi lëmëssé baakera ndíimú, fëníḁté rí mbalka ñamaa júr, bi ḁeef wa hómú ḁëmíh lasa na hanluu ayoh ya ra^b.

^b2.7 Jamanii baaha, bëewë ginna luufa deyi baaha a jürë hómú mínú nee' lasa yínë. Ḑeefuu wa lasa na hanluu ra lííffé rë, Suseef a Maryaama hómú lasa na hom jürë rë.

⁸ Húmú lahte níirèh yí na nee'u wohi yuppi wa luufi baaha. ⁹ Malaaka yínè di malaaka yi Koo-Yíkèe púlèhté waa na, niiñi ndami Yíkèe hawaante wa. Tígí daaha, wa tíitúté níi tíit. ¹⁰ Malaakaa won wa tih : « Ngënë tíití ! Mi ac wonon yii neɓpe keloh, yii ay sosil keeññi bëewë béeb níi sosil. ¹¹ Elgee woteh beh, di gin Dawit, lahte Sëmléhí límdúté rën, daa ri Kiristaa, daa ri Yíkèe. ¹² Te don ay rii yúhsée deh : don ay ot baakeri lëmésú ndíimú, fëndú mbalka ñamaa júr. »

¹³ Malaakaa na woc wona, malaaka caak yípútée ríi deefid, wa na njoobru Koope wonu tih : ¹⁴ « Koo laha ndam di sunaa-sun, te bëewë ri faha¹ wa ra béeb lah jaamma feey fa. »

¹⁵ Nimiluu malaaka ya sun-Koo ra, níirëh yë na wonantuu hanndal ki wa tih : « Yen yíppí koloh yen saañ Betle¹em, yen ole yee lah ra, yee teeb yen Koo-Yíkëe rë. » ¹⁶ Wa yípútée koloh suute na saamu. Lahuu wa ra, wa olute Maryaama a Suseef, wa deefute baakera fëndúté mbalka ñamaa júr. ¹⁷ Oluu wa kúkëyë rë, wa bíllúté yee won wa malaakaa sun fi ra. ¹⁸ Bëewë keluu bíllí níirëh yë rë béeb éemúté woni wa níi éem. ¹⁹ Di fi Maryaama hampe iñyaa béeb afi, na níb në. ²⁰ Níirëh yë anutee koloh na nimilu yuppi wa, na kañu Koope, na njoobru ri di iña keluu wa te olute wa ra. Iña béeb lahte ti dee húmú wona¹ wa malaakaa ra nen.

²¹ Nimila¹ bisa límú kúkëyë rë, wahtaa nay rii lecu ra lahte ; di yerute tii Yéésú ti di

húmú naha' ri malaakaa deef yaafa pokay loo doom ra.

Kúrí Yéésú Faam fi gaani Koope

²² Hompe ní wahtaa wad waa púusúun rë lahte ti dee túuyë' rí kootii Mëyíis rë nen. Tígí daaha, Suseef a Maryaama koluute kúrúte Yéésú Yerusalem, jébélúte rí Koo-Yíkëe, ²³ ndée bíníyúte di kootii Koo-Yíkëe bitih : « *Koy ki saawi yaali límú béeb ay jébélú Koo-Yíkëe.* »* ²⁴ Wa yeruute hawra na naha' kootii Koo-Yíkëe rë bal : hëtë ana mbée bédú teem-teem ana^c.

²⁵ Húmú lahte bëyí dék Yerusalem, di hínú Simewonj. Di júbpe, gémpé Koope ní gém, te

* **2.23** Saame Kolohi koyi Israyel Ésíp 13.2, 12, 15 ; Kíní bëy Israyel 18.15-16

^c **2.24** Kootaa húmú naha' hawid har a hëtë mbée har a bédú teem-teem, ndaa bëyí húmú lahay cadum har raa, di mín yera' hëtë ana mbée bédú teem-teem ana. Saame Tali Léwí 12.8.

lahte yaakaar ayi b̄ee¹ nay s̄eml̄ee b̄ey Israyel ra. Ruuh-Peseŋ h̄úmú haalte ri, ²⁶ te teeŋpe ri biti d̄i ay ot Buura Koo-Yík̄ee fal ri ra, balaa ri h̄úl. ²⁷ Daaha, Ruuh-Peseŋ yeñce ri Faam fi gaani Koope. Kúrúu Suseef a Maryaama koy wa Yéesú paŋi yee naha¹ kootii M̄eyíis r̄e, ²⁸ Simewoŋ beŋpe kúk̄eȳe boppe ri, símpé Koope na won tih : ²⁹ « Koo-Yík̄ee, yee gap fu so¹ ra lahte woteh. Fu mín s̄ee yeris so¹ mi s̄úrgúu mi h̄úl, mi saaŋ a jaamma, ³⁰ ndée mi tíkké íllí s̄e¹ nḡeey sun fi S̄eml̄eh̄e wol fu ra, ³¹ te b̄eȳ ełdún̄e b̄eeb ay rii ot. ³² Daa ri niiña nay tahe heetta feey fa b̄eeb yúh r̄e r̄e ; d̄i ay on b̄ewú, b̄ey tali Israyel ndam. » ³³ Boffa a yaafa éemúté yee won Simewoŋ sun fi kúk̄eȳe r̄e. ³⁴ Simewoŋ d̄agidte wa antee won *Maryaama yaafi Yéesú tih : « Koope daa wol kúk̄eȳí beh, kéendí a b̄eyrí ow caak Israyel. Di ay hen tíinn̄d̄ee te b̄ew̄e ay rii kaa¹. ³⁵ Di ay tah ow caak teeŋba¹ yee hom nuffi wa ra ; te d̄o fi yaafa, fay lah yii ay roo misik keeñu ní misik. »

³⁶ Húmú lahte yonentii bitiffe níi bitif hínú Aane ; dí koy Penuwel fa tali Aseer. ʼBani ʼyaala húmú kood ri hena¹ ri cafaɣ ra pesute kíil paana, ʼyaala antee húl. ³⁷ Kola¹te baaha, dí pesse níi ri lahte kíil sabay peeye a kíil iniil (84) te ri lahaatay ʼyaal kay. ʼDi homa¹ Faam fi gaani Koope na¹ a elek oore, ɗage. ³⁸ ʼDi laha¹ daaha ɗeeffe wa na, dí yampe na sím Koope, na won bēewē nē sehaaluu biti Koope ay sēmlē¹ Yerusalem ra bēeb yii lenke kúkēyē nē.

Maccëe 2.1-23

Payi saltige ya jaamiyohi Yéésú

¹ Yéésú límúu Betle¹em di Yúdée ɗeef buura hínú Erot ra daa af nguur ka. Jamanii baaha, i saltige koluu waal púlēen na¹, ayute Yerusalem ² na meeluu wonu tih : « Buuri yēwúɗɗē anuu límú rē hom dih ? Fun olu hul púlté, te huli baa daa teeɓ fun biti dí límúté, fun anutee ac jaamiyohi. »

³ Kela¹ Erot woni baa ra, di títté níi tíit, bëy Yerusalem béeb namutee tíit bal. ⁴ Di dëkké yëeddëh yí kootii Mëyíis a kélfë yí seeyoh yi Faam fi gaani Koope béeb, meelte wa tígë húmú wonuu bitu Buura Koo fal ri ra ay límúu në rë.

⁵ Wa wonu ri tih : « Di waŋti límúun Betle¹em di Yúdée, ndée yonentaa bíníté yii bee Téerëe bitih :

⁶ “Don fi bëy Betle¹em fa gini Yudaa, ngënë hëbii bitu ginon lahay solo di ginna këldúu feey fi Yudaa ra. Kélfëe nay níiré bëy gin so¹ Israyel ra ay dúhëe në.” »*

⁷ Filoon fi baaha, Erot ñeete feey ndaŋ, dëkké saltige ya meelte wa, wa won di yii lante di wahtaa púl hula waa na ra, ⁸ antee waa yeñ Betle¹em won wa tih : « Pëyí don meela¹ níi lan yii lenke kúkëyë në. Don ot di raa, lah ëyí don teeŋ so¹, nda so¹ mi bee bal mi pay jaamiyohi. »

* 2.6 Saame Mísée 5.1

⁹ Wona¹ Erot iñy^{aa} ní wocce ra, wa beyute waala na suu. Wa homu waala, hula húmú olu wa ra púlëetté fíi wë. Laha¹ hula yeedda¹ ki tígë hom kúkëyë rë, di canke daaha.

¹⁰ Oluu saltige ya yii baaha ra, keeññi wa sosse ní sos. ¹¹ Lahuu wa faam fa ní wa haalute ra, wa olute kúkëyë a Maryaama yaafi. Wa yípútée yek, na jaamiyuu ri. Wa anutee kúnís nafa yi wa, yerute ri yoobbol úrís, cuuraay a leefii heeñce ní heeñ na wonuu míir rë.

¹² Filoon fi baaha di filiḅ heey, Koope wonte wa biti wa ḅanuy nimila¹ Erot na ; tígí daaha wa ḅeyute waal kay, nimilute gin wa.

Hegohi Suseef a Maryaama suute Ésíḵ

¹³ Sayuu saltige ya ra, malaakii Koo-Yíkēe feeñiyohṽe Suseef di filiḅ heey, won ḁi tih : « Kolee fu ḅeḅ kúkēyē a yaafi fu hegoh fu saañ Ésíḵ, fu hom dín fē níi fu keloh un so¹, ndah Erot ay saamroh kúkēyē hawrohi húl. »

¹⁴ ḁaaha, ḁi kolohte leelu elek, ḅeḅpe kúkēyē a yaafi, hegohte saañce Ésíḵ, ¹⁵ hompe dín fē níi Erot húlté. Yee hómú won Koo-Yíkēe ñeya¹te ri yonentaa ra laha¹te ḁaaha. ḁi hómú won tih : « *Mi wonte koy so¹ koloh Ésíḵ.* »*

Hawi tunḵa húl

¹⁶ Bín fē, hómú yúhē¹ Erot biti saltige ya nofuu ri nofoo ra, keeña haayte níi haay. ḁi

* 2.15 Saame Oose 11.1

naha'te hawrohi tunji yaalla límú kola'te
jamanaa wonu ri saltige ya biti hula púlté
waa na ra, tunji yaalla lahuu kíil ana níi feey
di filiḅ Betle'em a ginna hēbísí rē bēeb. ¹⁷ Yii
baa laha'te ḏah, ti ḏee hómú wona' yonente
Yérémí rē bitih :

¹⁸ « *Fonj keluute filiḅ Rama,
fonji misikke ñéeré' a hawoh.
Rasel daa na looy koyyi,
kaa'a'te bëyí nē mēsíd rí,
bi ḏúmú koyya. »**

Kolohi Suseef Ésíp

¹⁹ Húlē' Erot ra, malaakii Koo-Yíkēe
feñiyohnte Suseef filiḅ heey' di Ésíp, ²⁰ won ḏi
tih : « Kolee fu beb kúkëyë a yaafi fu nimil
Israyel ; bëewë na hómú fahuu hawi kúkëyë
húl rē bēeb húlúté. » ²¹ Ḑi kolohte bebpe
kúkëyë a yaafi saañce Israyel. ²² Kela' ri biti
Arkelawus koy Erot daa took ñaani nguur ka

* 2.18 Saame Yérémí 31.15

di Yúdée rë, di kaañay lah dín fë. Di filiḅ
heey Koope nahte ri saañ Galile. ²³Laha' ri
ra, di yíppé faami gina na wonuu Nasaret ra
hompe na. Yee hómú wonu yonente ya ra
laha'te ḁaaha. Wa hómú wonu tih : « 'Di ay
dëekúu bëy Nasaret. »